Prima instanță: Judecătoria Comrat sediul Ceadîr-Lunga
Judecător – N. Lazareva
Dosarul nr. 2 – 17002480 – 05 – 2ac – 22062023

CURTEA DE APEL CAHUL

D E C I Z I E
În numele Legii

05 decembrie 2023 **mun. Cahul**

Completul de judecată al Curții de Apel Cahul
Având în componența sa:
Președintele ședinței de judecată **Galina Vavrin**
Judecătorii **Ion Dănăilă, Natalia Bondarenco**
Grefier Elena Turcenco
Cu participarea:
Interpretului Liudmila Moldova
În absența părților

A judecat în ședință de judecată publică în ordine de apel, cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL ”Lorinela Grup” împotriva SRL ”Levco Velos”, Bairactar Galina, Bairactar Alexandr cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și penalității,

la apelul înaintat de Bairactar Galina și Bairactar Alexandr împotriva hotărârii Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga din 05 iulie 2022.

Analizând argumentele de fapt și de drept invocate în cererea de apel, probele administrate de părțile procesului la dosarul civil și a argumentelor prezentate în ședința de judecată, Completul de judecată, –

C O N S T A T Ă:

Acțiunea reclamantului:

La data de 12 iunie 2017 SRL „Lorinela Grup” a înaintat în instanța de judecată cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Levco Velos”, Bairactar Galina și Bairactar Alexandr în care solicită: încasarea în mod solidar a datoriei de

bază în mărime de *****, dobânda de întârziere în mărime de *****, penalitatea în mărime de *****; precum și cheltuielile de judecată suportate la depunerea acțiunii pentru taxa de stat în suma de 1 010,31 lei.

Argumentele acțiunii:

Drept argumente pentru înaintarea acțiunii, reclamantul a indicat că la data de 01 decembrie 2014 între SRL „Lorinela Grup" în calitate de Furnizor și SRL „Levco Velos" având calitatea de Cumpărător a fost încheiat contractul privind livrarea mărfurilor nr. 13 prin care furnizorul se obligă să livreze construcții din PVC, iar cumpărătorul se obligă să recepționeze construcțiile și să achite costul acestora.

Conform pct. 2.2 și pct. 2.2 al contractului cumpărătorul se obligă să achite costul mărfurilor procurate în termen de 5 zile bancare din data semnării facturii fiscale, iar în cazul comenzii mai mari de 20 000 lei, acestuia i se oferă un termen de 14 zile bancare pentru achitarea construcțiilor din momentul semnării facturii fiscale.

Cu toate acestea nici până la moment SRL „Levco Velos" nu a achitat integral costul comenzilor efectuate și recepționate, ultima factură fiscală fiind semnată încă la data de 21.01.2016.

Având în vedere faptul că pârâtul nu a achitat costul integral al construcțiilor procurate, pe data de 14.04.2015 a fost remisă reclamația nr. 38 prin care s-a solicitat achitarea datoriei formate, aceasta fiind recepționată la data de 17.04.2015, fapt confirmat prin avizul poștal. După expedierea reclamației, pârâtul a mai achitat o parte a datoriei însă nu integral.

La fel prin răspunsul la somația expediată, SRL „Levco Velos" recunoaște că deține o datorie față de SRL „Lorinela Grup" și se obligă să achite restanța în măsura în care pârâtul va primi banii de la clienții săi. Cu toate acestea după cum a fost menționat restanța nu a fost achitată integral nici până la ziua depunerii prezentei acțiuni.

Astfel, susține reclamantul că la data de 18.08.2016 a mai fost expediată o reclamație prin care a fost solicitat achitarea sumei restante de ***** care nu a fost recepționată de către pârât. O somație repetată a fost expediată în adresa pârâtului la data de 10.05.2017, care la fel nu a fost recepționată de către pârât.

În aceiași ordine de idei, reclamantul menționează faptul că la data de 01.12.2014 a fost încheiat contractul de fidejusiune nr.15 prin care Bairactar

Alexandr și Bairactar Galina având calitatea de fidejusor și-au asumat obligația de a achita solidar costul construcțiilor recepționate de debitorul SRL „Levco Velos” în cazul întârzierii în plata a ultimului.

La data de 10.05.2017 în adresa lui Bairactar Alexandr și Bairactar Galina au fost expediate somațiile de plată nr. 16 și nr. 17, prin care s-a solicitat achitarea în mod solidar a restanței formate a SRL „Levco Velos” precum și a dobânzii de întârziere și a penalității. Somația expediată în adresa lui Bairactar Galina a fost recepționată la data de 15.05.2017, fapt confirmat prin aviz de recepție. Somația expediată în adresa lui Bairactar Alexandr nu a fost recepționată, pe adeverință poștală care s-a întors înapoi este menționat „plecat”.

Cu toate acestea atât SRL „Levco Velos” cât și fidejusorii nu au reacționat nici într-un mod și nu au achitat nimic din datorie.

În astfel de condiții, reieșind din faptul că reclamantul a încercat toate posibilitățile de a soluționa litigiul pe cale amiabilă, fără a apela la instanțele judiciare, consideră că instanța urmează să admită cererea reclamantului.

Reclamantul menționează că este în drept de a cere despăgubiri de la pârât în condițiile art. 619 Cod civil. Astfel, pentru întârzierea executării obligațiilor pecuniare pârâtul urmează în conformitate cu prevederile art. 619 din Codul civil să achite o dobândă de întârziere în mărimea de 6 282, 53 lei conform calculului.

În conformitate cu pct. 6.1 al Contractului privind livrarea mărfurilor SRL „Levco Velos” urmează să achite o penalitate în mărime de 0.1% pentru fiecare zi de întârziere , ceea ce constituie suma de *****.

La *09 decembrie 2019* reclamantul SRL ”Lorinela Grup” a depus *cerere de concretizare a pretențiilor* din acțiunea civilă înaintată împotriva SRL ”Levco Valos”, Bairactar Galina și Bairactar Alexandr, solicitând: încasarea *datoriei în mărime de* *****, *dobânda de întârziere în mărime totală de* ***** (pentru perioada 23.10.2016-10.05.2017=*****i; pentru perioada 10.05.2017-23.03.2020=10 601,28 lei); *penalităţii în mărime de* *****, *cheltuieli de judecată* suportate pentru achitarea *taxei de stat în mărime de 1010,31 lei* la depunerea acțiunii și a *taxei de stat suplimentare de 318,05 lei* la depunerea cererii de concretizare a acțiunii, iar în total suma de *****.

Hotărârea instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești din 25 iulie 2018 s-a admis acțiunea și s-a încasat în mod solidar de la SRL ”Levco Valos”, Bairactar

Galina și Bairactar Alexandr în beneficiul SRL ”Lorinela Grup” datoria în sumă de *****, dobânda de întârziere în mărime de *****, penalitatea în mărime de 4 178,82 lei, cheltuieli de judecată în sumă de 1010,31 lei.

Apelul pârâților:

Legalitatea și temeinicia hotărârii judecătorești este contestată cu apel la 28 decembrie 2018 de Bairactar Galina și Bairactar Alexandr, în care solicită: casarea hotărârii, cu remiterea cauzei la o nouă rejudecare, în aceiași instanță de judecată.

Decizia instanței de apel:

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 26 septembrie 2019 s-a admis apelul înaintat de Bairactar Galina și Bairactar Alexandr, casată hotărârea Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești din 25 iulie 2018, cu remiterea cauzei la rejudecare în Judecătoria Comrat, în alt complet de judecată.

Hotărârea instanței de fond (rejudecare):

Prin hotărârea Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga din 05 iulie 2022 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Lorinela Grup”.

S-a încasat în mod solidar de la SRL „Levco Velos”, Bairactar Galina și Bairactar Alexandr în beneficiul SRL „Lorinela Grup” datoria în sumă de *****, dobânda de întârziere în sumă de ***** și 81 bani, taxa de stat în sumă de 1 328 (o mie trei sute douăzeci și opt) lei și 36 bani.

În rest pretențiile din acțiune în partea încasării penalității în sumă de 4 178 lei și 82 bani, s-au respins ca neîntemeiate.

Apelul pârâților:

Legalitatea și temeinicia hotărârii instanței de fond este contestată cu apel la 05 august 2022 de către Bairactar Galina și Bairactar Alexandr în care solicită: casarea hotărârii judecătorești, rejudecarea cauzei în fond și respingerea cererii de chemare în judecată înaintată împotriva lui Bairactar Galina și Bairactar Alexandru.

Argumentele apelului:

Drept argumente pentru înaintarea apelului, s-a indicat că hotărârea instanței de fond este neîntemeiată, în partea ce se referă la fidejusori, solicită casarea hotărârii în această parte, cu respingerea cererea de chemare în judecată.

La fel apelanții menționează că fiecare subiect al relațiilor materiale are o răspundere individuală și obligații individuale, care pot fi impuse de către instanță subiectului în cauză. Instanța de judecată a încălcat principiul menționat, admițând confuzie prin faptul că pentru unii subiecți (fidejusori) au determinat unele obligații care aparțin unor alți subiecți (cumpărător, debitor). Obligațiunile care reies din contractul de fidejusiune de și sunt solidare nu sunt identice. Domeniul de aplicare a obligațiilor fidejusorul față de creditor diferă de domeniul de aplicare a obligațiilor debitorului și acestea obligații au termen propriu, condiții și mod de rambursare.

Afirmă apelanții că perioada de fidejusiune în dosarul respectiv este limitată de durata contractului de livrare a mărfurilor. Contractul de fidejusiune a fost încheiat ca garanție pentru achitarea mărfurilor livrate. În contractul respectiv nu este nici o dispoziție care să prevadă prelungirea automată a obligațiilor fidejusorilor. Conform pct. 9.1 al contractului nr. 13 din 01.12.2014, contractul este valabil până la data de 31.12.2015. Potrivit hotărârii Judecătoriei Comrat din data de 25 iulie 2018, cererea de chemare în judecată a fost depusă la data de 12 iunie 2017. Astfel cererea de chemare în judecată a fost depusă cu încălcarea termenului.

Cu toate acestea apelanții atrag atenția că termenul de fidejusiune nu este termen de prescripție. Afirmă apelanții că spre deosebire de debitor, fidejusorul nu are relații comerciale cu creditorul. Fidejusorul nu a beneficiat în mod direct de livrările efectuate și nu poartă răspundere pentru plata prețul bunurilor în același mod cum este obligat cumpărătorul. Relația dintre fidejusor și creditor este reglementată de un contract, care în mod expres este reglementat într-un capitol special din Codul Civil. Relația dintre fidejusor și creditor nu este relația de datorie. Relații juridice dintre creditor și fidejusor există separat în partea și în măsura în care relația respectivă a apărut în urma contractului de fidejusiune.

Indiferent de faptul dacă termenul prevăzut la art. 1170 Cod civil este termen de prescripție sau termen de decădere, existența termenului respectiv permite fidejusorului să invoce termenul respectiv și să se apere în acest mod.

Consecințele juridice și reglementarea datoriei nu se aplică față de fidejusor deoarece este un alt tip de obligație. În practica CSJ se întâlnesc cazuri în care se

refuză în menținerea constatărilor privind prelungirea termenului de fidejusiune din cauza unor circumstanțe, deoarece în caz contrar o astfel de relație s-ar transforma într-o servitute perpetuă. Apelanții notează faptului că, în contractul de fidejusiune nu există o astfel de clauză care prevede servitutea perpetuă, fidejusorul nu și-a asumat o astfel de obligație și în general nu a luat naștere o astfel de relație de servitute perpetuă. Părțile contractului de fidejusiune și-au asumat obligații concrete, pe o perioadă strict determinată. Obligațiile respective au existat la momentul nașterii și timp de un an de la data expirării termenului de executare a obligației. Apelanții insistă asupra faptului că, fiecare livrare este o obligațiune aparte, pentru care termenul la fel trebuie să fie calculat aparte. În primul rând sunt stinse obligațiunile care primele au luat naștere. Astfel, la momentul depunerii cererii de chemare în judecată, dacă și fidejusorul avea careva obligații față de primele livrări efectuate, acestea obligații au fost stinse prin onorarea obligațiilor respective.

După expirarea termenului de un an, obligațiile care reies din contract de fidejusiune trebuie să fie considerate încetate, chiar dacă debitorul și creditorul prin comportamentul lor au prelungit termenul obligațiilor, în privința fidejusorului astfel de acțiuni nu se răsfrâng. Fidejusorul nu și-a prelungit obligațiile sale. Obligațiile fidejusorului au încetat prima dacă când au fost stinse obligațiile în privința cărora fidejusorul a fost de acord să fie în calitate de garant.

Mai mult ca atât apelanții menționează că conform materialelor dosarului, la data de 21.06.2016, a fost înaintată pretenție pentru restanța formată de către pârât. La data de 14.04.2015 în adresa pârâtului a fost expediată pretenția, la fel este o pretenție din data de 10.05.2017. Însă, cererea de chemare în judecată a fost depusă la data de 12 iunie 2017. În privința fidejusorului există un termen special de 1 an conform art. 1170 Cod civil (în redacția legii 1107 din 2002). Astfel reclamantul a omis termenul de depunere a cererii de chemare în judecată împotriva fidejusorului, iar cererea urmează a fi respinsă.

La fel apelanții insistă asupra faptului că în cererea de chemare în judecată din data de 12 iunie 2017, reclamantul puteau face referire doar la acelea obligații ale fidejusorului care deveneau scadente după data de 12 iunie 2016. Obligațiunile anterioare acestei perioade depășesc limitele dreptului avut de creditor față de fidejusor.

Fidejusorul la încheierea contractului de furnizare a fost de acord să semneze contract de fidejusiune, așa cum era fondatorul persoanei judiciare și se

considera responsabil pentru activitatea acesteia și pentru livrări concrete care se efectuau sub controlul acestuia. Susțin apelanții că fidejusorul nu mai era asociat din anul 2015. Nimeni nu poate face referire la necunoașterea registrului public în care este sunt înscriși toți asociați, administratori ai persoanei juridice. Astfel fidejusorul nu și-a asumat obligații legate de garantarea livrărilor, după încetarea de membru din rândul asociaților. Creditorul nu este în drept să aștepte de la fidejusor ca ultimul să fie răspunzător de livrarea efectuată de creditor către terț.

Obligațiile care fac obiect de examinare în prezenta cauză au apărut după ieșirea fidejusorului din membrii asociației și după expirarea contractului de fidejusiune. Pentru obligații noi creditorul era obligat să încheie un nou contract de fidejusiune cu noii asociați și conducători ai firmei.

Termenul de exercitare a apelului:

În acord cu dispoziția art. 362 alin.(1) CPC, *termenul de declarare a apelului este de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel*.

Lucrările dosarului atestă că hotărârea judecătorească contestată a fost pronunțată de către instanța de judecată în ședința de judecată din 05 iulie 2022.

Copia de pe hotărârea judecătorească (dispozitiv) în data de 27 iulie 2022 prin scrisoare a fost expediată părților.

Cererea de apel este înregistrată de Bairactar Galina și Bairactar Alexandr la data de 05 august 2022.

Argumentele părților în fața instanței de apel:

Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Apelanții Bairactar Galina și Bairactar Alexandr și intimații SRL ”Lorinela Grup” și SRL ”Levco Velos”, fiind legat citați, în ședința instanței de apel nu s-au prezentat, nu a comunicat motivele imposibilității de a se prezenta în ședință. SRL ”Lorinela Grup” prin cerere a solicitat examinarea cauzei în absența reprezentantului său.

Completul de judecată având în vedere dispozițiile art. 379 alin.(2) CPC și cererea intimatei SRL ”Lorinela Grup”, a dispus examinarea cauzei în absența părților la procesul civil, legal citați despre ședința de judecată.

Aprecierea instanței de apel:

Studiind probele administrate la materialele cauzei, analizând hotărârea judecătorească în raport cu argumentele de fapt și de drept invocate în cererea de apel, Completul de judecată conchide respingerea apelului depus de Bairactar Galina și Bairactar Alexandr, cu menținerea hotărârii primei instanțe, din următoarele considerente.

Potrivit art. 385 lit. a) CPC, *instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe*.

Potrivit art. 373 alin. (1) – (2) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

În ședința de judecată s-a constatat că, la 01 decembrie 2014 între SRL ”Lorinela Grup” și SRL ”Levco Velos” a fost încheiat contractul de livrarea mărfurilor nr. 13, obiect al căruia este livrarea PVC (geamuri și uși), iar cumpărătorul SRL ”Levco Velos” se obligă să primească marfa și să o achite în termenul stabilit. Contractul a fost încheiat până la 31 decembrie 2015, cu posibilitatea prelungirii acestui, cu acordul părților.

În vederea executării obligației asumate de SRL ”Levco Velos”, la data de 01 decembrie 2014 a fost încheiat contractul de fidejusiune nr. 15 între Bairactar Galina și Bairactar Alexandr, de pe o parte în calitate de fidejusori, și SRL ”Lorinela Grup”, de pe altă parte în calitate de creditor, prin care fidejusorii și-au asumat garantarea executării obligațiilor de către debitorul SRL ”Levco Velos”, rezultate din contractul de livrare a mărfurilor.

Facturile fiscale eliberate de SRL ”Lorinela Grup” pentru livrarea mărfurilor către SRL ”Levco Velos”, confirmă că ultima a recepționat marfa, respectiv avea obligația de a efectua plata în termenul stabilit de contract.

Din actul de verificare a decontărilor pentru perioada 01 octombrie 2015 – 31 martie 2017, se atestă că SRL ”Levco Velos” are formată datorie față de SRL ”Lorinela Grup” la suma de *****.

De asemenea, SRL ”Lorinela Grup” a expediat în adresa SRL ”Levco Velos” o scrisoare în data de 14 aprilie 2015, în care a solicitat achitarea datoriei în

sumă de *****, în termen de 5 zile, de la recepționarea notificării. Ca răspuns la această notificare, prin scrisoarea din 20 aprilie 2015 administratorul SRL ”Levco Velos” a comunicat că societatea comercială nu refuză să efectueze plata datoriei în sumă de *****, iar în măsura primirii banilor de la clienți, datoria va fi stinsă.

Ulterior, la data de 18 august 2016 a fost înaintată Reclamație către SRL ”Levco Velos” în care se solicită achitarea datoriei în sumă de 23 215, 64 lei. De asemenea, la 10 mai 2017 SRL ”Lorinela Grup” a înaintat somație de plată către Bairactar Galina și Bairactar Alexandr, în care solicită plata datoriei în sumă de *****, dobânzii de întârziere în mărime de ***** și a penalității în sumă de 4178,82 lei.

Luând în considerare lipsa de reacție a SRL ”Levco Velo” în sensul achitării datoriei, SRL ”Lorinela Grup” a înaintat prezenta acțiune, în care solicită: încasarea datoriei în mărime de *****, dobânda de întârziere în mărime totală de ***** (pentru perioada 23.10.2016-10.05.2017=*****i; pentru perioada 10.05.2017-23.03.2020=10 601,28 lei); penalității în mărime de *****, cheltuieli de judecată suportate pentru achitarea taxei de stat în mărime de 1010,31 lei la depunerea acțiunii și a taxei de stat suplimentare de 318,05 lei la depunerea cererii de concretizare a acțiunii, iar în total suma de *****.

Prima instanță fiind investită cu examinarea cauzei, a hotărât în favoarea admiterii parțiale a acțiunii și a încasat în mod solidar de la SRL „Levco Velos”, Bairactar Galina și Bairactar Alexandr în beneficiul SRL „Lorinela Grup” datoria în sumă de *****, dobânda de întârziere în sumă de ***** și 81 bani, taxa de stat în sumă de 1 328 (o mie trei sute douăzeci și opt) lei și 36 bani. În rest, pretențiile din acțiune în partea încasării penalității în sumă de 4 178 lei și 82 bani, s-au respins ca neîntemeiate.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii instanței de fond în coraport cu înscrisurile anexate la materialele cauzei, Completul de judecată consideră întemeiată soluția de admitere a acțiunii civile înaintate de SRL „Lorinela Grup”, fundamentată pe aplicarea corectă a normelor materiale și procesuale relevante soluționării litigiului, și pe aprecierea obiectivă a probelor prezentate de părți.

Luând în considerare dispozițiile art. 7 Cod civil și că raportul litigios dintre părțile SRL ”Lorinela Grup” și SRL ”Levco Velos” este fundamentat pe contractul de livrarea mărfurilor nr. 13 încheiat la data de 01 decembrie 2014, Completul de judecată atestă că prima instanță întemeiat la soluționarea cauzei, a aplicat normele materiale din Codul civil în vigoare până la 01 martie 2019, în

partea pretenției care vizează încasarea datoriei de bază, și a aplicat normele materiale din Codul civil în vigoare din 01 martie 2019 în partea pretențiilor care vizează încasarea dobânzii de întârziere și a penalității.

Potrivit prevederilor art. 512 alin. (1) Cod civil (în red. până la 01.03.2019), *în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute*. Iar conform art. 572 alin. (1), (2) Cod civil (în red. până la 01.03.2019), *temeiul executării rezidă în existența unei obligații, care trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit*.

Totodată, conform prevederilor art. 513 alin.(1) Cod civil (în red. până la 01.03.2019), *debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință și diligență la momentul naşterii, pe durata existenței, la momentul executării şi stingerii obligației*.

Conform art. 514 Cod civil (în red. până la 01.03.2019), *obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii*.

În acord cu dispozițiile art. 668 alin.(1) Cod civil, contractul încheiat legal obligă părțile nu numai la ceea ce au stipulat expres, dar și la tot ceea ce rezultă din natura lui în conformitate cu legea, cu uzanțele sau cu principiile echității.

Potrivit prevederilor art. 774 alin. (1) Cod civil (în red. din 01.03.2019), *în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute*. Iar conform art. 858 alin. (1), (2) Cod civil (în red. din 01.03.2019), *temeiul executării rezidă în existența unei obligații, care trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul şi în momentul stabilit*.

Totodată, conform prevederilor art. 775 alin.(1) Cod civil (în red. din 01.03.2019), *debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință șa momentul naşterii, pe durata existenței, la momentul executării şi stingerii obligației*.

În acord cu art. 861 alin.(2) Cod civil (în red. din 01.03.2019), *dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligației, debitorul trebuie să execute obligația în termen de 7 zile din momentul primirii facturii sau a unei cereri echivalente din partea creditorului*.

Potrivit art. 1146 alin.(1) Cod civil (în red. până la 01.03.2019), *prin contract de fidejusiune, o parte (fidejusor) se obligă față de cealaltă parte*

(creditor) să execute integral sau parțial, gratuit sau oneros obligația debitorului. Iar art. 1156 alin.(1) Cod civil (în red. până la 01.03.2019), *stabilește că, în cazul neexecutării obligației principale, fidejusorul și debitorul sunt obligați solidar în fața creditorului dacă în contract nu este prevăzut altfel*.

Conform art. 753 alin.(1) Cod civil (în red. până la 01.03.2019), prin contractul de vânzare-cumpărare, o parte (vânzător) se obligă să predea un bun în proprietatea celeilalte părți (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul și să plătească prețul convenit.

Așa dar, la 01 decembrie 2014 între SRL ”Lorinela Grup” și SRL ”Levco Velos” a fost încheiat contractul de livrarea mărfurilor nr. 13, pe un termen până la 31 decembrie 2015.

În vederea asigurării executării obligațiilor contractuale de către debitor, SRL ”Lorinela Grup” a încheiat acord de fidejusiune cu Bairactar Galina și Bairactar Alexandr, la contractul de livrarea mărfurilor nr. 13 din 01 decembrie 2014, potrivit căruia fidejusorul poartă răspundere solidară în fața creditorului în caz de nerespectare de către debitor a condițiilor contractuale și se obligă să achite creditorului prețul mărfurilor neachitate de debitor, în termen de 10 zile de la expirarea perioadei de plată.

Reclamantul SRL ”Lorinela Grup” în susținerea argumentelor privitor la executarea contractului de livrarea mărfurilor din 01 decembrie 2014, către SRL ”Levco Velos” a prezentat următoarele facturi fiscale: nr. JV3791768 din 04 decembrie 2015, nr.JV3177811 din 16 decembrie 2015, nr. JV3177866 din 29 decembrie 2015, nr. JV3177022 din 13 ianuarie 2016, nr. JV3177908 din 21 ianuarie 2016 care au fost recepționate și semnate de SRL ”Levco Velos”.

Din actul de verificare a decontărilor pentru perioada 01 octombrie 2015 – 31 martie 2017, se atestă că SRL ”Levco Velos” are formată datorie față de SRL ”Lorinela Grup” la suma de *****.

Conform art. 901 alin.(5) Cod civil, *neexecutarea obligației înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligației și include neexecutarea totală sau parțială a obligației, executarea necorespunzătoare sau cu întârziere a obligației*.

Având în vedere circumstanțele de facto ale cauzei enunțate, Completul de judecată consideră întemeiată concluzia instanței de fond de a admite pretențiile intimatului SRL ”Lorinela Grup” privitor la încasarea în mod solidar a datoriei de la SRL ”Levco Velos” și Bairactar Galina și Baitarcar Alexandr în sumă de *****,

întrucât intimatul SRL ”Lorinela Grup” prin înscrisurile anexate, a demonstrat executarea obligației sale de a livra mărfuri către apelantul SRL ”Levco Velos”, însă ultima nu a executat, fără justificare, obligațiile sale contractuale în volum deplin de achitarea prețului pentru mărfurile recepționate în termenul stabilit de contract.

SRL ”Levco Velos” nu a contestat hotărârea judecătorească, dar nici pe parcursul procesului judiciar nu a prezentat probe care să demonstreze executarea deplină a obligațiilor contractuale de achitare a prețului pentru marfa recepționată de la SRL ”Lorinela Grup” în faza facturilor fiscale anexate la materialele cauzei.

În același context, Completul de judecată consideră că instanța de fond întemeiat a încasat de la Bairactar Galina și Bairactar Alexandr în mod solidar cu SRL ”Levco Velos” datoria formată în temeiul contractului de livrare a mărfurilor din 01 decembrie 2014, or, în temeiul art. 1156 alin.(1) Cod civil (în red. până la 01.03.2019), în cazul neexecutării obligației principale, fidejusorul și debitorul sunt obligați solidar în fața creditorului dacă în contract nu este prevăzut altfel. Prin contractul de fidejusiune încheiat la 01 decembrie 2014, Bairactar Galina și Bairactar Alexandr au garantat creditorului SRL ”Lorinela Grup” executarea obligației de plată a debitorului SRL ”Levco Velos”, în termen de 10 zile din momentul devenirii scadente a plăților neachitate în termen de debitor.

Neîntemeiate sunt argumentele invocate în apel în sensul că termenul contractului de fidejusiune încetează la expirarea unui an de la încheierea acestuia, Completul de judecată în acest sens, notează că fidejusiunea încetează odată cu stingerea obligației garantate, conform art. 1167 alin.(1) Cod civil (în red. până la 01.03.2019). Respectiv, la caz, datoria debitorului SRL ”Levco Velos”, garantată de Bairactar Galina și Baitarctar Alexandr nu a fost stinsă față de creditorul SRL ”Lorinela Grup”, astfel atât contractul principal,- de livrare a mărfurilor, cât și contractul secundar, de fidejusiune, își păstrează efectele juridice până la stingerea integrală a datoriei și a altor plăți aferente acesteia (dobânzi de întârziere, penalități). Expirarea termenului de valabilitate a contractului nu conduce la stingerea obligației de executare a contractului de către debitorul raportului juridic.

De asemenea, având în vedere că datoria invocată de SRL ”Lorinela Grup” rezultat din neexecutarea obligațiilor asumate prin contractul de livrare a mărfurilor încheiat la 01 decembrie 2014, executarea cărora a fost garantată de Bairactar Galina și Bairactar Alexandr, ultimii poartă răspundere solidară cu SRL

”Levco Velos” pentru executarea deplină a obligațiilor care decurg din contractul de livrare a mărfurilor.

Dispozițiile art. 1170 Cod civil (în red. până la 01.03.2019) invocate de apelanți, nu sunt aplicabile circumstanțelor cazului, întrucât datoria (obligația principală) nu a fost stinsă integral, iar creditorul a înaintat pretenții în privința debitorului și a fidejusorilor, în modul stabilit de normele materiale.

Prin urmare, argumentele apelanților precum că acțiunea a fost înaintă cu omiterea termenului prevăzut la art. 1170 Cod civil (în red. până la 01.03.2019), sunt neîntemeiate.

Nu pot fi reținute argumentele apelanților în sensul că fidejusorii au ieșit din componența asociaților SRL ”Levco Velos” din anul 2015, or Bairactar Galina și Bairactar Alexandr nu au reziliat contractul de fidejusiune după ieșirea din componența asociaților SRL ”Levco Velos”.

În conformitate cu art. 7 alin.(5) Cod civil, în situațiile prevăzute la alin.(4), dispozițiile legii noi se aplică modalităților de exercitare a drepturilor sau de executare a obligațiilor, precum și de înstrăinare, preluare, transformare sau de stingere a acestora. Art. 39 al Legii nr. 1125 din 13 iunie 2022 cu privire la punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova, stabilește că dispozițiile art. 942 -945 din Codul civil, introduse prin Legea nr. 133/2018 se aplică, începând cu 01 martie 2019, și obligațiilor izvorâte din contractele încheiate înainte de 01 martie 2019 sau din alte temeiuri survenite înainte de 01 martie 2019.

Conform art. 942 alin.(1), (2),(4) Cod civil, *în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenței plății până la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin.(2) ori la o altă rată prevăzută de dispozițiile legale speciale. Rata dobânzii de întârziere este egală cu rata prevăzută la art. 874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. În cazul în care s-a stipulat o clauză penală, creditorul poate să ceară, la alegere, fie dobânda de întârziere calculată conform dispozițiilor prezentului articol, fie penalitatea pentru întârziere. De asemenea creditorul poate cere despăgubiri pentru prejudiciul cauzat în partea neacoperită de dobânda de întârziere.*

La depunerea acțiunii, reclamantul-intimat SRL ”Lorinela Grup” a calculat dobânda de întârziere în sumă de ***** pentru perioada 23 octombrie 2016 – 23 martie 2020, precum și penalitate în mărime de *****.

În pct. 6.1 al contractului nr. 13 din 01 decembrie 2014, *pentru neachitarea mărfii în termenul indicat în contract, cumpărătorul se obligă să plătească vânzătorului penalitate în mărime de 0,1 % pentru fiecare zi de întârziere, precum și dobânda pentru întârziere, din suma totală a contractului*.

Luând în considerare neexecutarea obligației de plată a mărfurilor, în termenul stabilit de contract, de către SRL ”Levco Velos”, precum și dispozițiile art. 942 alin.(5) Cod civil, Completul de judecată consideră justificată concluzia instanței de fond de a admite pretenția intimatului SRL ”Lorinela Grup” privitor la încasarea dobânzii de întârziere calculate pe perioada 23 octombrie 2016 – 23 martie 2020 în sumă de ***** și a respinge pretențiile SRL ”Lorinela Grup” privitor la încasarea penalității în mărime de *****, or creditorul are dreptul la despăgubire pentru întregul prejudiciu cauzat prin neexecutarea obligației, cu excepția cazului când debitorul demonstrează că neexecutarea este justificată, conform art. 934 alin.(1) Cod civil. Mai mult, ultima livrare a mărfurilor a fost realizată, conform facturii fiscale, la 21 ianuarie 2016, iar intimatul SRL ”Levco Velo” în termenul stabilit de pct.2.2 – 2.3 al contractului, nu a efectuat transferul sumei mărfurilor primite. Astfel, prima instanță întemeiat a încasat de la SRL ”Levco Velos” în mod solidar cu Bairactar Galina și Bairactar Alexandr în beneficiul SRL ”Lorinela Grup” dobânda de întârziere în sumă de *****.

Constatările enunțate mai sus în prezenta decizie atestă că argumentele apelului au fost obiect de examinare în instanța de fond și asupra cărora instanța de judecată s-a expus în partea motivată a hotărârii judecătorești. Mai mult, argumentele apelului, în lipsa unor probe pertinente, denotă lipsa de temeinicie a acestora, iar interpretarea art. 1170 Cod civil (în red. până la 01.03.2019) făcută de apelanți este una eronată.

Instanța de fond prin aplicarea corectă a dispozițiilor art. 94 alin.(1) CPC, și probele prezentate de SRL ”Lorinela Grup” în sensul suportării cheltuielilor de judecată, întemeiat a încasat de la SRL ”Levco Velos” în mod solidar ci Bairactar Galina și Bairactar Alexandr în beneficiul lui SRL ”Lorinela Grup” cheltuieli de judecată în sumă de 1 328,36 lei, suportate pentru achitarea taxei de stat.

În acord cu dispozițiile art. 386 alin.(2) CPC, o hotărâre legală în fond nu poate fi casată numai din motive formale.

Având în vedere că prima instanță a determinat toate circumstanțele importante pentru justa soluționare a cauzei, iar argumentele apelului au fost obiect de examinare și își găsesc analiza detaliată în hotărârea adoptată de către prima

instanță, iar instanța de apel la examinarea în ordine de apel a cauzei nu a stabilit încălcări care ar constituit în conformitate cu art. 386 – 388 CPC temei pentru casarea hotărârii, cu pronunțarea unei noi hotărâri, în sensul solicitat de apelant, Completul de judecată conchide respingerea apelului, cu menținerea hotărârii instanței de fond.

Călăuzindu-se de prevederile art. 385 lit. a), art. 389 – 390 CPC, Completul de judecată, -

D E C I D E :

Se respinge apelul declarat de Bairactar Galina și Bairactar Alexandr.

Se menține hotărârea Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga din 05 iulie 2022 în prezenta cauză civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL ”Lorinela Grup” împotriva SRL ”Levco Velos”, Bairactar Galina, Bairactar Alexandr cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și penalității.

Decizia este definitivă și executorie, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la comunicare.

Președintele ședinței Galina Vavrin

Judecătorii Ion Dănăilă

Natalia Bondarenco